

Roela Kodukant korraldab ajaloopäeva

MTÜ Roela Kodukant kutsub eeloleval laupäeval aja- ja koduloohuvilisi Roela rahvamajja kogukonna ajaloopäevale "Suured ja väikesed viidad".

Ajaloopäeval saab kuulda ettekandeid ühest Eestimaa suuremast ajalookirjutajast Christian Kelchist, põhjasõja lahingutest Virumaal, vennastekoguduste liikumisest ja selle tähendusest Eestimaal pärast põhjasõda. Samuti saab külastada näitust Tammiku külast pärit näitlejast Imbi Valgemäest.

Ajaloolane Anti Poolamets kõneleb saksa päritolu Eestimaa pastoriga ja kroonikust Christian Kelchist, ühest siinsest suuremast ajalookirjutajast ja viimasest tähtsamast Balti kroonikust, kelle elutee tõi teda ka Viru-Jaagupisse kirikuõpetajaks. Kelchi koostatud "Continuation" kirjeldab ilmekalt suure näljahäda aastaid 1695–1698 ja põhjasõja esimesi aastaid.

Hernhuutlased ja 18. sajandi Eesti vaimuelu tuleb vaatluse alla Roela mõisaomaniku Peter Krienitza ettekandes. Peter Krienitz räägib hernhuutluse ehk vennastekoguduste liikumise tähendusest vaimsele, sotsiaalsele ja majanduslikule elule Eestimaal peale põhjasõda ning vennastekoguduste liikumise mõjust baltisaksa mõisnikele ja Eesti maarahvale.

SA Virumaa Muuseumid vanemteadur Uno Trumm

puudutab oma ettekandes põhjasõja lahinguid Virumaal, mis otsapidi ulatusid ka Roela maade piirile. Virumaa oli põhjasõja ajal üks enam kannatanud piirkondi, sest suur osa sõjategevusest toimus siin. Roela talupoegkond pidi sarnaselt teiste ümbruskonna talupoegadega andma Rootsi väkke sõdureid ja neid moonaga varustama. Lisaks sõjale tabas maad 1709. aastal näljahäda ja aastatel 1710–1711 katkuepideemia, mis vähendasid rängalt Eestimaa rahvastikku.

Roela kandist Tammiku külast pärit näitlejast Imbi Valgemäest tuleb rääkima Eesti teatri- ja muusikamuuseumi teadur Iivi Lepik. MTÜ Roela Kodukant juhatuse liikme Tiina Alavere sõnul on veel elus inimesi, kes mäletavad Imbi Valgemäe haruldast häält. Praeguste lastele on tema nimi võõras, ometigi kasvasid Valgemäe plaadistatud muinasjutude saatel omal ajal üles terved põlvkonnad.

"Kahjuks on Imbi Valgemäe tänaseks sedavõrd unustusse vajunud, nagu teda poleks kunagi olemas olnudki," sõnas Alavere. "Soovime ajaloopäevaga pühkida unustusetolmu omaaegse ülipopulaarse näitleja ümbert ja teda kasvõi mõnekski ajaks tähepanu kesmesse tuua."

Ajaloopäev algab Roela rahvamajas kell 12, kavas on kohvi- ja lõunapausid. (VT)